

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

Også her vil jeg takke for den velvillige modtagelse. SF vil gerne granske teksten lidt nøjere, og jeg har da fuld forståelse for, at man ligesom Fremskridtspartiet vil bruge udvalgsarbejdet til at bore i det. Det skal man endelig gøre, og jeg vil gerne yderligere redegøre for, hvad der er lagt frem i lovforslaget, men selve grundkonstruktionen går jo tilbage til det store forlig i 1990, og det var i sig selv svært stof.

Hr. Kim Behnke spurgte, hvordan man kan have sikkerhed for, at det ikke har nogen yderligere utilsigtede virkninger.

Vi har undersøgt det så grundigt, som vi kan, og vi mener faktisk, at vi rammer det, som var intentionen i 1990-loven, nemlig at vi regulerer efter den faktiske lønudvikling på arbejdsmarkedet. At der så er sket noget med skattereformen, som har følger for overførselsindkomsterne, er én ting. En anden ting er, at vi har brug for at følge lønudviklingen på arbejdsmarkedet, uden at det har relation til overførselsindkomsterne. I de tilfælde, hvor det regulerer forholdet mellem to private parter, er der en anden teknik, som jeg synes vi har redegjort for her. Men stil endelig spørgsmål, vi skal gerne uddybe og begrunde det. Det er det, vi har et udvalgsarbejde til, og vi vil meget gerne medvirke til, at alle forstår det 100 pct.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand m.v. (Ændring af forældrebetalingreglerne for private pasningsordninger for børn m.v.).

Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 3/11 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Jan Petersen (S):**

Socialdemokratiet kan støtte det fremsatte lovforslag. Det har været igennem en evaluering af puljeordningerne, og vi finder, at det har fundet en passende form, så vi kan gøre det til en permanent del af det samlede udbud af muligheder for pasning af børn og dagtilbud til børn.

Vi kan også støtte de to ændringer, som nu foreslås indført i den permanente lovgivning. Den ene om forældrebetalingen tror vi endda kunne hjælpe en lille smule til en mere udbredt anvendelse, men lad nu tiden vise det.

Endelig kan vi selvfølgelig af gode grunde også støtte, at der ikke længere skal være en decideret pligt for kommunerne til at rapportere til Socialministeriet.

Alt i alt kan vi støtte lovforslaget og håber på, at vi får det behandlet hurtigt og godt.

Pia Christmas-Møller (KF):

Vi var i Det Konservative Folkeparti utrolig glade, da det lykkedes den borgerlige regering at gennemføre større muligheder for at etablere private pasningsordninger. Det skete med indførelsen af de såkaldte puljeordninger, som bl.a. giver forældre mulighed for selv at udforme en pasningsordning.

I første omgang blev ordningen indført på forsøgsbasis. De indvundne erfaringer er utrolig positive, og det har vist sig, at der ikke er behov for større ændringer.

Hensigten har hele tiden været at nå til en permanent ordning, og der var også lagt op til, at den permanente ordning skulle have været indført allerede i sidste folketingssamling; det lovforberedende arbejde var stort set færdigt, da vi fik et regeringsskifte.

Stor var vores skuffelse derfor, da den nye socialminister som en af sine første handlinger udskød en gennemførelse af den permanente ordning. Bange var vore anelser om den politiske baggrund for udskydelsen, for det er ikke nogen hemmelighed, at Socialdemokratiet ikke har været specielt begejstret for puljeord-

[Pia Christmas-Møller]

ningernes grundlæggende idé om, at der skal være bedre muligheder for at få fleksible private løsninger ind på pasningsområdet.

De bange anelser er nu gjort til skamme, og tak for det; hvem i regeringspartierne, takken retteligen bør gå til, er mindre interessant. Jeg er i hvert fald glad for, at socialministeren nu gør puljeordningerne permanente uden væsentlige ændringer.

Med hensyn til forslaget om de nye regler for beregningen af det maksimale loft for forældrebetalingen skal jeg blot sige, at vi principielt mener, at det er en sag, kommunerne burde klare helt selv; men lad os nu kigge på forslaget, som jeg håber på en konstruktiv udvalgsbehandling af.

Eva Kjer Hansen (V):

Venstre er stærkt tilhænger af puljeordninger som et alternativ på børnepasningsområdet.

Puljeordningerne har vist sig at være en god idé. Nu kan en kreds af forældre eller f.eks. en virksomhed etablere den pasningsordning, som netop de synes er den rigtige. Med puljeordninger har vi indført frihed på børnepasningsområdet, frihed til at sammensætte pasningsordningen, som forældrene gerne vil, frihed med hensyn til lokaler, åbningstid, personale, aktiviteter osv.

I Venstre er vi derfor glade for, at revisionsbestemmelsen nu ophæves og ordningen dermed gøres permanent. Ligesom den konservative ordfører skal jeg da heller ikke undlade at glæde mig over, at vi nu får ordningen gjort permanent, men samtidig undrer det mig, at vi ikke allerede kunne have klaret det i foråret. Jeg kan ikke se, hvorfor der skulle ske en udsættelse til denne folketingssamling, når puljeordningerne stort set videreføres, som de var etableret i forsøgsordningen.

Hvad angår betalingsreglerne, skal jeg understrege, at Venstre er imod den forholdsvis lave forældrebetaling på maksimalt 30 pct. af driftsudgifterne og den obligatoriske søskenderabat på en tredjedel. Jeg synes, at vi på dette område skulle give kommunerne en meget større frihed til at indrette pasningsordningerne, betalingsordningerne og betalingsreglerne, som man synes, i lokalområderne, og frem for alt så jeg gerne, at den obligatoriske søskenderabat på en tredjedel blev fjernet.

Med de betalingsregler indretter vi finansieringen på en måde, så vi motiverer – næsten tvinger – forældrene til at gøre brug af de kommunale pasningsordninger, fordi det er den eneste måde, hvorpå de kan få del i de offentlige tilskud til børnepasning. I Venstre ville vi meget hellere tilgodese dem, der ønsker private pasningsordninger, eller f.eks. de forældre, der selv ønsker at passe deres børn.

Jeg vil gerne opfordre kommunerne til nu at beslutte sig for at støtte puljeordninger. Når kommunerne alligevel skal tage stilling til, hvorvidt de vil give et tilskud på op til 35.000 kr. til forældre, der er på orlov, eller på op til 20.000 kr. til privat pasning, ville det være oplagt ved samme lejlighed også at tage stilling til, hvilket tilskud man vil give, hvis en kreds af forældre beder om at få lov til at etablere en puljeordning.

I dag er der, jf. oplysningerne i bemærkningerne til lovforslaget, knap 170 puljeordninger i 78 kommuner. Jeg vil egentlig gerne opfordre socialministeren til at gøre en indsats for at øge kendskabet til puljeordninger, så vi kan få endnu flere puljeordninger rundt om i landet. Jeg har bemærket, at regeringen nu iværksætter en stor oplysningskampagne, der skal koste i alt 8 mio. kr., om den ny serviceordning i kommunerne, og jeg vil da gerne opfordre socialministeren til på samme måde at gøre en indsats for at udbrede kendskabet til muligheden for at etablere puljeordninger, så vi samtidig med, at puljeordningerne bliver permanente, kan få etableret langt flere af dem.

Jeg skal afslutningsvis gøre opmærksom på, at netop Kommunernes Landsforening i en rapport, den offentliggjorde i foråret, pegede på, at det, der var brug for for at løse venteliste-problemerne, som det ene var tilskud til forældre med børn på venteliste til privat pasning, og som det andet var hjælp og vejledning til etablering af alternative og private pasningsordninger. Kommunernes Landsforening har altså i sin rapport netop efterspurgt denne slags alternative løsninger, og derfor synes jeg, at vi skal gøre en indsats for at øge kendskabet til puljeordningerne, så langt flere kan blive etableret.

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

Efter at have hørt de to foregående ordførere skal jeg ikke lægge skjul på, at Socialistisk

[Hanne Thanning Jacobsen]

Folkeparti ikke var varm tilhænger af denne ordning, da den blev indført.

Ikke desto mindre synes jeg, vi i dag kan konstatere, at med ministerens udspil er puljeordningerne kommet for at blive, og det vil SF godt acceptere med den udformning, det har fået her. Vi lægger vægt på bemærkningerne om, at puljeordningerne fortsat udgør et supplement til de andre dagtilbud i kommunen, på, at det understreges, at puljeordninger beror på ønske fra forældre kredse eller andre, og på, at aftalerne skal være i overensstemmelse med ministeriets cirkulære om dagtilbud.

Vi synes, det kan være et fornuftigt tilbud til børn i små lokalsamfund, hvor der ikke er befolkningsgrundlag til en almindelig daginstitution. Jeg synes også, at vi på positivsiden kan se, at et forældreinitiativ – f.eks. kombineret med en puljeordning – med henblik på at bevare en lille skole kan være med til at skabe liv i et ellers truet lokalsamfund.

Til gengæld er jeg noget betænkelig ved ophevelsen af kommunernes underretningspligt, for med den vil staten fraskrive sig retten til at holde øje med standarden i ordningerne. Jeg ved godt, at det skal være, som jeg selv sagde for et øjeblik siden, under iagttagelse af dagtilbudscirkulæret, men jeg synes, at vi har hørt nogle barske historier om kommunernes manglende underretning af de mennesker, som starter puljeordningerne. Så jeg vil under udvalgsarbejdet med resten af udvalget og med ministeren diskutere, om vi ikke bør udvide den tilsynspligt, der ligger i forvejen, med en form for vejledningspligt, så vi sikrer, at de grupper, der starter ordningerne, inden de går i gang får det nødvendige kendskab til de almindelige krav og normer, vi synes der bør være, når børn skal passes i flok.

Men som sagt kan SF bakke forslaget op, som det foreligger.

Tom Behnke (FP):

Selve ideen med puljeordninger har vi diskuteret fra tid til anden, og det er heller ikke så meget det, debatten går på i dag. Den går mere på, om ordningen har haft en succes, der berettiger til, at vi nu gør den permanent. Det føler jeg den har; og som Fremskridtspartiet var positivt indstillet over for, at man lavede puljeordningerne, er vi også positivt indstillet over for, at man nu gør dem permanente.

Man harmoniserer samtidig forældrebetalingsreglerne, således at der skal betales maksimalt 30 pct., uanset om det er en egentlig offentlig institution eller det er en puljeordning. Man siger også, at for puljeordningerne skal man kun betale 30 pct. af de faktiske udgifter i institutionen. Så langt, så godt; det er i hvert fald bedre, end tilstandene er i dag.

Fremskridtspartiet havde hellere set, at man havde lavet en 100 pct. forældrebetaling, som ville have den fordel, at man fik et reelt frit valg og en reelt fri konkurrence mellem offentlige og private pasningsordninger. Samtidig ville det betyde, at når forældrene så, hvad det faktisk kostede at få passet børnene, ville det også bevirke, at man valgte det, der var billigst, og det ville betyde, at priserne på pasning ville falde, samtidig med at kvaliteten vil blive styrket.

I dag er det sådan, at man kun betaler en del af, hvad det koster, og det vil sige, at forbrugeren holder prisen oppe på produktet. Man siger, at det er en rimelig pris at betale for det produkt, men man glemmer, at det offentlige faktisk betaler 70 pct. eller mere, for det ser man ikke. Derfor er det en skævvridning af markedet, og det er vi ikke indstillet på.

Jeg har et enkelt spørgsmål til ministeren. Allerede i forslagets punkt 1 står, at pasningsordninger – altså disse puljeordninger – ikke er omfattet af bistandslovens § 73, stk. 3 og 4. Ved opslag har jeg konstateret, at det drejer sig om, at særlige indtægter i andre institutioner er med til at nedsætte forældrebetalingen, men det skal de altså ikke være i puljeordningerne, og mit spørgsmål er nu: Hvorfor skal særlige indtægter ikke være med til at nedsætte forældrebetalingen for puljeordninger? Hvad skal man så bruge pengene til, eller må institutionerne slet ikke have særlige indtægter?

Som sagt er Fremskridtspartiet positivt indstillet over for forslaget, og vi håber også, at vi får en hurtig udvalgsbehandling.

Bente Juncker (CD):

Hvis forældrene, som Fremskridtspartiet siger, skulle betale den fulde pris for puljeordninger og sikkert også for daginstitutioner, ville der bare ske det, at forældrene opdagede, hvor dyrt det er, og besluttede sig til, at manden måtte blive derhjemme og passe børnene. Det er det, det handler om!

[Bente Juncker]

Centrum-Demokraterne vil tilslutte sig det foreliggende lovforslag om puljeordninger. Vi mener, at puljeordningerne er en god ting, der er kommet for at blive, at det er et udmærket supplement til vuggestuer og børnehaver, og at forældrene så i øvrigt kan vælge, hvad de har mest lyst til.

Om forældrebetalingen vil jeg sige, at jeg synes, det er fint, at man følger bistandslovens regler, så der bliver en form for ligestilling. Når Venstre siger, at det nu helst vil have søskenderabatten ud, bliver jeg altså nødt til at minde om, at det var en Venstreminister, der indførte søskenderabatten. Så jeg forstår ikke det signal, man nu lige pludselig skal sende ud.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Det er CD's ordfører, fru Bente Juncker, der får mig på talerstolen. Det er rigtigt, at syv partier inklusive Venstre indgik et forlig på børnepasningsområdet, den såkaldte børnepakke, hvor vi vedtog, at forældrebetalingen skulle være på maksimalt 32 pct. af driftsudgiften, og at der skulle være søskenderabat. Senere gennemførte et andet flertal, bestående af S, SF og CD, yderligere at sænke forældrebetalingen til et maksimum på 30 pct. af driftsudgiften.

Jeg synes, vi skal se på erfaringerne fra nedsettelsen af forældrebetalingen og fra indførelsen af den obligatoriske søskenderabat og så foretage vores nye prioriteringer ud fra det. Det har vist sig, at børnepakken betyder, at endnu flere efterspørger de kommunale pasningstilbud, og det er jo meget klart, for det er her, man får et uhyre stort tilskud, hvorimod man, hvis man selv forsøger at klare sig ved at etablere pasningsordninger i privat regi eller ved selv at passe sine børn, ikke får del i det offentlige tilskud. Det synes jeg er en urimelig forskelsbehandling, og jeg kan ikke forstå, hvorfor CD ikke vil være med til at ligestille børnefamilierne, uanset hvilken børnepasningsordning de ønsker.

I Venstre går vi ind for, at der skal være et frit valg for børnefamilierne. De skal selv prioritere og selv vælge det, de ønsker.

Dorit Myltoft (RV):

Det er med glæde, at Det Radikale Venstre støtter dette lovforslag, sådan at mulighederne for private børnepasningsordninger bliver permanente.

Jeg vil gerne fremhæve de puljeordninger, som går på tværs af de kendte institutionsstrukturer, f.eks. i en kombination af aktivitets-huse og børneinstitutioner. Disse ordninger bygger i høj grad på ideer om lokale netværksaktiviteter og kan som sådan være med til at præge indholdet af det samlede kulturtilbud. Skal ordningerne blive det væsentlige element, er det godt, at der trods alt er loft over forældrebetalingen.

Det Radikale Venstre støtter som sagt lovforslaget og tilsiger det en hurtig udvalgsbehandling.

Lysholm Christensen (KRF):

Det er helt almindeligt kendt, at Kristeligt Folkeparti igennem årene har arbejdet stærkt for en lovgivning, som giver mulighed for private pasningsordninger af forskellig art.

Vi er endnu ikke kommet så langt på dette område, som vi gerne ville; der er stadig væk nogle uløste opgaver set fra vores synspunkt. Af økonomiske grunde er der endnu ikke helt reel valgmulighed mellem at få passet sit barn i institution og hjemme, og vi så gerne, at vi kom længere ad den vej, men puljeordningerne har nu gennem en forsøgsperiode vist sig at være et godt alternativ til andre institutioner og en god ramme om pasning af børn, inden for hvilken forældrenes eget initiativ kan udfolde sig. Vi synes, at ordningerne har vist sig at være et godt supplement, og der er skabt mange gode, fleksible ordninger rundt omkring, hvor forældrene på deres egne præmisser kan etablere netop den ordning, som deres børn har behov for i lokalsamfundet.

170 puljeordninger er der etableret i 78 kommuner. Vi håber, at der kan komme langt flere, og vi undrer os egentlig over, at det ikke er blevet til mere i forsøgsperioden. Nu foreslår socialministeren så, at ordningen bliver gjort permanent, og det er vi godt tilfredse med. Hermed får ordningen sin faste plads i den vifte af tilbud, der findes på området.

Forslaget lægger loft over forældrebetalingen, således at den maksimalt kan blive 30 pct. af udgiften i den enkelte ordning, og det synes vi også er helt fint.

Endelig foreslås det, at underretningspligten for kommunen ophæves, og det har vi heller ingen problemer med. Set fra vores synspunkt vil den være overflødig, så vi synes bare, det er fint, at man forenkler det på den måde.

[Lysholm Christensen]

Alt i alt glæder vi os over, at puljeordningerne også fremover kan have deres naturlige plads i billedet af pasningsordninger. Det er vigtigt, at der er en lovgivningsramme, som også på dette område giver forældrene mulighed for at udfolde deres egne ideer. Der skal selvfølgelig være nogle økonomiske muligheder, som støtter disse initiativer, og det er der i denne lovgivning.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg er nødt til at spørge Kristeligt Folkepartis ordfører: Hvad vil Kristeligt Folkeparti egentlig gøre for at fremme muligheden for, at forældre selv kan passe deres børn?

Ved festlige lejligheder i interviews og møder rundt omkring i landet hører vi, hvordan Kristeligt Folkepartis medlemmer siger, at de meget gerne vil støtte de forældre, der selv ønsker at passe deres børn, og at de meget gerne vil støtte private alternativer; men når det kommer til en afgørelse i folketingssalen, gør Kristeligt Folkeparti lige det modsatte.

Venstre og De Konservative fremsatte i sidste samling et forslag, der skulle give kommunerne frihed til at give et tilskud til de forældre, der selv ville passe deres børn. Hvad skete der? Kristeligt Folkeparti stemte imod! Jeg synes, det er vælgerbedrag, når man siger det ene uden for folketingssalen og i salen stemmer for noget andet, og jeg synes, Kristeligt Folkeparti skal være lidt mere konsekvent og enten her i salen stemme for støtte til forældre, der gerne vil passe deres børn selv, eller også holde op med at gå og tale om det uden for Christiansborg.

(Kort bemærkning).

Bente Juncker (CD):

Jeg skylder fru Eva Kjer Hansen en bemærkning fra før.

Jeg synes ikke, man skal kaste vrag på det forlig med 7 partier, man indgik, da man selv sad i regering, men det er da helt i orden, at Venstre fører sin politik frem her, nemlig den med, hvornår man skal give tilskud til, at forældrene selv kan passe deres børn.

Det er meget prisværdigt og også det, man skal gøre, men så er det, jeg bliver nødt til at spørge Venstre, der jo har siddet i regering i 10

år: Hvorfor i alverden har man ikke brugt de 10 år til at få det indført?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Fru Eva Kjer Hansen har været på talerstolen et par gange nu og formår så at gøre det til en mere bred debat om de pasningsmuligheder, vore børn skal have, men når nu angrebene rettes på gode regeringskolleger, vil jeg for god ordens skyld sige, at Kristeligt Folkeparti rent faktisk forfægter de synspunkter, de har på dette område, ganske direkte. Man kan vel dårlig kalde alle de møder eller hovedparten af de møder, der finder sted mellem regeringspartierne, for festlige lejligheder. Det er andre steder end ude i forsamlingshusene, eller hvor de møder ellers finder sted. Jeg har i hvert fald hørt det, og jeg kommer normalt ikke i Kristeligt Folkepartis mødelokaler ude i landet. regeringspartierne

I øvrigt vil jeg føje til for egen regning – måske også for andres – at jeg faktisk synes, denne regering med den variation i synspunkter, som alle ved eksisterer på dette område, via sit arbejde konkret allerede har givet børnefamilierne bedre muligheder. Forældreorloven tegner til at blive en kæmpesucces. Vi kan tale videre om den under behandlingen af det næste forslag på dagsordenen. Vi har i fællesskab ramt et behov, som findes. Det kan være, at der er flere behov, der er ønsker om at dække. Det diskuterer vi, men vi har ramt et centralt behov hos befolkningen, og det har været et af de varme emner, vi har kunnet mødes om i fællesskab, som kommer til at virke ude i børnefamilierne. Dette bare være sagt for at få givet en kommentar til den mere generelle debat, der er ved at udvikle sig.

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Der er noget, der tyder på, at er der to, der står sammen i dansk politik, er det fru Eva Kjer Hansen og undertegnede, for vi har åbenbart det tilfælles, at vi ved festlige lejligheder siger noget om disse spørgsmål og gør det med stor glæde og overbevisning, så det tegner jo godt for fremtiden, for det kunne da være, at der på et tidspunkt opstod en situation, hvor vi kunne stå sammen om at få dette spørgsmål

[Lysholm Christensen]

løst og komme længere ad den vej. Så her er i hvert fald noget, vi kan mødes med partiet Venstre om, og jeg kan kun glæde mig, hver gang Venstre kommer med deres positive meldinger om disse tanker, for så er der da håb om, at det kan lykkes en dag.

Hvad angår de festlige lejligheder, er det åbenbart også sådan, at de festlige lejligheder skal udstrækkes til at gælde Folketinget, for tilsyneladende skal vi have denne debat, hver eneste gang vi strejfer spørgsmålet om børnepasning, og det er da meget festligt, så vi glæder os over den festlige lejlighed til endnu en gang af få vendt denne sag.

Men jeg må tilslutte mig den tidligere ordfører fru Bente Juncker, som peger på spørgsmålet om, hvorfor partiet Venstre, De Konservative og andre partier ikke har sørget for at få dette problem løst i de ti år, man sad ved magten herinde, så der er lidt efterrationalisering i det, men vi går og glæder os over de fremskridt, der trods alt er sket på området. Vi glæder os over puljeordningen i dag, vi glæder os over den store tilslutning, som orlovsordningerne ser ud til at skulle få, så vi har overhovedet ikke noget problem med dette her. Vi har tålmodighed – det skal man have i politik – en dag lykkes det sikkert.

(Kort bemærkning).

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Jeg synes da, det er udmærket, at Venstre bringer emnet ind i debatten, og jeg ved ude fra møderne, at man er meget ivrig efter at angribe os, og så svarer vi selvfølgelig igen. Fru Eva Kjer Hansen har jo ikke været her så længe, men det har jeg, så jeg husker hele mit slagsmål med Venstre gennem årene for at få tilgodeset de hjemmearbejdende. Det er ikke lykkedes, og så vidt jeg husker, kunne vi under åbningsdebatten heller ikke få et svar på, om Venstre ville lade pengene følge barnet eller ej. Når folketingsvalget på et eller andet tidspunkt kommer og Venstre kommer ind på det, er jeg sikker på, at Kristeligt Folkeparti vil gå til valg på dette, og at vi vil holde Venstre fast på, at når man kommer i Folketinget igen, forventer vi, at man, hvis man nu skulle få regeringsansvaret, så også er parat til at realisere alt det, man går og siger ved festlige lejligheder ude i forsamlingshusene, og at Eva og jeg, når vi mødes, altid kan diskutere de spørgsmål . . .

Formanden:

Fru Eva Kjer Hansen.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

...fru Eva Kjer Hansen.

Kristeligt Folkeparti står altså fast på, at pengene i langt højere grad bør følge børnene. Det er uretfærdigt, at de ikke gør det, og vi svigter mange familier i Danmark. Der er ingen, der er i tvivl om min holdning. Jeg skal nok slås alt hvad jeg kan for, at det kan lykkes, men det kræver altså et flertal.

Formanden:

Jeg er glad for, at fru Inger Stilling Pedersen erindrede sig, at vi ikke var i et forsamlingshus lige i dette øjeblik.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Hr. Jan Petersen brystede sig vældigt af, at den nye rødkløverregering har gennemført en række forbedringer for børnefamilierne. Ja, det er jo rigtigt nok, hvis vi ser på den ensidige favorisering af de forældre, der er på arbejdsmarkedet, som man har gennemført i det halve års tid, man har siddet ved magten.

Først gennemførte man en forældreorlov, hvor det bliver muligt at få op til 110.000 kr. årlig. Lidt senere gennemførte man en ordning, der gav kommunerne mulighed for at give præcis de personer, som i forvejen har fået forældreorlov og dermed 110.000 kr. årlig, yderligere op til 35.000 kr. Disse personer, som altså har foden inde på arbejdsmarkedet, skal forgyldes med helt op til omkring 145.000 kr., mens de familier, som ikke er på arbejdsmarkedet, men som vælger at passe deres børn hjemme uden at tage noget som helst for det, ikke får så meget som én eneste krone.

Hvor er Socialdemokratiet henne, når det drejer sig om at give børnefamilierne en større valgfrihed? Hvor er Socialdemokratiet henne, når det drejer sig om at få nogle flere fleksible løsninger på det her område? Jeg synes, at hr. Jan Petersen skylder os en forklaring på, hvorfor Kristeligt Folkeparti ikke kan få ørenlyd for deres synspunkter, som de åbenbart så heftigt fremfører på de lukkede regeringsmøder.

Formanden:

[Formanden]

Jeg skal måske nok lige erindre om, at debatten nu drejer sig om et konkret lovforslag. Det er ikke en generaldebat om børns forhold i samfundet. Sagt til eftertanke for de efterfølgende korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal så forsøge at vende tilbage til emnet, hvis det er muligt.

Det er hr. Jan Petersens bemærkninger, der giver mig anledning til at komme herop, for hr. Jan Petersen siger, at man faktisk har gjort mange ting for at prøve på at hjælpe børnefamilierne også i relation til det foreliggende forslag. Men er virkeligheden ikke, at vi i Danmark har så stor en beskatning af befolkningens indtægter, at det er tvungende nødvendigt for forældrene at være på arbejdsmarkedet begge to, hvilket gør det tvungende nødvendigt, at man får passet sine børn? Med andre ord at man efterfølgende prøver at justere lidt, altså kun en symptombehandling, ikke en løsning af problemet.

Problemet er, som beregninger viser, at en ganske almindelig familie i dette samfund skal have 2½ indtægt for at kunne klare sig efter at have betalt sin skat. Det er en stavnsbinding. Hvor er friheden så henne? Hvor er friheden til at vælge en anden livsform end lige netop den livsform, som er Socialdemokratiets? Vi skal alle sammen være på arbejdsmarkedet, og alle børnene skal proppes ind i nogle siloer og ensrettes dér.

Formanden:

Jeg synes efterhånden, at debatten udvikler sig for langt væk fra det lovforslag, der er til behandling. Det vil jeg gerne sige i anledning af de sidste bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

I Venstre vil vi give børnefamilierne valgmulighed. Vi vil gerne gennemføre en økonomisk ligestilling, uanset hvordan børnefamilierne vælger med hensyn til børnepasning. Det vil sige, at vi gerne vil gennemføre, at pengene følger barnet; det er den eneste måde, hvorpå vi reelt kan ligestille familierne. Og så bliver det helt op til den enkelte familie at vælge den of-

fentlige pasningsordning, vælge, om man vil gå sammen i en puljeordning, om man selv vil passe sit barn, eller om man vil ansætte nogle andre til det. Det vil jeg ikke blande mig i. Jeg synes, familierne skal have en valgmulighed, og det har de ikke i dag, hvor vi alene giver dem tilskud til de offentlige pasningsordninger.

Flere ordførere har spurgt mig: Hvis dette her er Venstres holdning, hvorfor har vi så ikke for længst gennemført det, når vi nu har haft regeringsmagten i godt og vel 10 år? Jamen det har vi jo ikke kunnet, fordi der ikke har været flertal i folketingsalen for det. Men det varer måske ikke så længe, før vi har et flertal, så vi kan få det gennemført. Der har ikke været flertal. Venstre og De Konservative har stået alene med dette forslag. Selv om Kristeligt Folkeparti selv mener at have arbejdet på det i mange år, er sagen jo, at da vi havde et lovforslag i sidste samling, stemte også Kristeligt Folkeparti imod.

Vi har både fra venstre og konservativ side gjort, hvad vi kunne, nemlig ved at fremsætte et lovforslag, og til oplysning for dem, der ikke husker lovforslaget og måske gerne vil studere det, kan jeg gøre opmærksom på, at det havde nr. L 82. Men der var ikke andre end Venstre og De Konservative, der bakkede det op, da det var til behandling. Det er derfor – vil jeg gerne sige til hr. Lysholm Christensen – at jeg efterlyser noget konsekvens, nemlig at man, når man har sagt, at man støtter en bestemt politik, så også vil stemme for den her i salen.

Formanden:

Hr. Jan Petersen har ordet for en kort bemærkning.

Og så lægger jeg op til en sidste kort bemærkning til hr. Lysholm Christensen, som er den ordfører, man har stillet spørgsmål – i princippet.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg vil ikke gå ind på de forskellige synspunkter, som blev fremsat på baggrund af min korte bemærkning; jeg synes faktisk, at det næste punkt på dagsordenen giver en bedre platform for den debat.

Men jeg vil sige to ting nu. Den ene er, at det er en kendsgerning, at den forældrebetaling,

[Jan Petersen]

som vi har aftalt, og som nu gælder og slår igennem i børnefamiliernes økonomi, som der blev refereret til af tidligere ordførere, har betydet en forbedring af børnefamiliernes økonomi. Det er en kendsgerning. Det kan godt være, man kan holde flotte taler om valgfrihed, og hvad ved jeg, men ude i de hjem, hvor der skal betales for dette her hver dag, har det betydet en økonomisk forbedring af børnefamiliernes vilkår.

Det andet er, at der er ventelister, som er udtryk for, at der er mennesker, der efterspørger en plads. Det behøver ikke at skyldes, at det er billigt, det kunne også skyldes, at de faktisk ønskede den plads. Det behov skal vi også opfylde.

Derudover er jeg med på, at der er en række supplementsordninger til dette her, som kan være interessante at diskutere. Den ene er den, vi har på dagsordenen nu. Men det er et supplement, der kan være med til at skabe den mangfoldighed, der bør være. Vi kan så diskutere hver af dem isoleret, og det er det, vi nu gør, når det gælder den ene af dem. Men vi kan også tage en mere sammenhængende debat, og jeg synes faktisk, den er lidt mere relevant i næste omgang.

Formanden:

Det synspunkt er jeg ganske enig i.

(Kort bemærkning).

Lysholm Christensen (KRF):

Af hensyn til historieskrivningen, som man siger, vil jeg gerne lige komme med en lille kommentar til fru Eva Kjer Hansen. Det er jo ikke rigtigt, at V og K stod ene med det lovforslag nr. L 82. Historien er den, at Kristeligt Folkeparti satte sit meget tydelige præg på udformningen af det lovforslag. Jeg tror endda, man kan sige, at Kristeligt Folkeparti var støttepædagog – for nu at bruge det udtryk, som jo egentlig passer i sammenhængen her – for den tidligere socialminister, da det forslag blev udarbejdet. Så skete der jo desværre det – i hvert fald i relation til det forslag – at regeringen væltede og vi fik en ny regering, hvorefter alle jo kender den videre historie. Det er altså ikke rigtigt, at V og K har stået ene med det; Kristeligt Folkeparti har faktisk været med til at lave forslaget, og vi er gerne med til at gennemføre det, når muligheder byder sig.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg tror roligt, man efter den debat, vi har haft her under førstebehandlingen, kan konstatere, at puljeordningerne er kommet for at blive, og jeg takker for den meget brede tilslutning, der har været til hovedtanken i forslaget, nemlig at vi gør puljeordningerne permanente.

Jeg har også lyttet mig til, at der var en bred opbakning til de få ændringer, der ligger i forslaget. Det gælder først og fremmest ændringen af forældrebetalingen, og selv om der har været nogle forskellige overvejelser med hensyn til, om det skal gøres på den måde, mener jeg at kunne konstatere et bredt flertal for, at vi ændrer puljeordningen på det punkt. Men det er klart, at vi kan diskutere dette og de andre punkter, der har været rejst, nærmere under udvalgsbehandlingen.

Hvad angår spørgsmålet om en bedre oplysningsindsats, når det drejer sig om puljeordningerne, som fru Eva Kjer Hansen rejste, er det trods alt sådan, at der i 78 kommuner nu er oprettet 170 puljeordninger, så man ved godt, at muligheden findes, og når vi sætter en oplysningskampagne i gang vedrørende serviceenheden, er det også, fordi det er en ny ordning; sådan vil det jo typisk være. Man kan også sige, at det ville være en nærliggende opgave for Kommunernes Landsforening, hvis det synes, der var grund til at informere nærmere.

Jeg mener altså, at man i øjeblikket kender muligheden, og at den bliver brugt, men der er også mulighed for gennem Kommunernes Landsforening at give en videre orientering både til kommuner og til befolkningen.

SF's ordfører efterlyste en udvidet tilsynspligt. Det er et af de spørgsmål, vi kan diskutere under udvalgsbehandlingen, men dette og andre spørgsmål er det hensigten at præcisere nærmere i en fornyelse af dagtilbudscirkulæret. Der er i det hele taget behov for, at vi gennemgår det cirkulære og ser på, hvor det kan blive moderniseret.

Hr. Tom Behnke efterlyste en begrundelse for, hvorfor puljeordningerne ikke er omfattet af § 73, stk. 3. Dertil kan jeg sige, at det har de ikke været på noget tidspunkt, og jeg har ikke set nogen grund til at lave det om, for jeg har betragtet det som et udtryk for, at der er nogle særlige frihedsgrader, når det drejer sig om puljeordningerne, og at de enkelte puljeordninger jo netop selv fastlægger en hel del for-

[Socialministeren]

hold i aftalen om den konkrete puljeordning. Der er ikke nogen tungtvejende grunde til, at det ikke er med, ikke andet. Foreligger der eventuelle indtægter, kan man drøfte, hvordan de skal indgå. Det har altså ikke været med på noget tidspunkt, og jeg har ikke set nogen grund til at tage det med.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Tak for ministerens svar. Det forekommer mig at være en uholdbar situation for institutionerne, hvis det er sådan, at man skal drøfte tilfælde, hvor der foreligger særlige indtægter i forbindelse med puljeordningerne, inden disse indtægter erhverves. Derfor vil jeg foreslå ministeren, at man, hvis der ikke er særlige argumenter for, at man ikke har taget det med, overvejer at tage det med, for der må da være nogle argumenter for at tage det med, således som jeg har gjort opmærksom på det her, og de må kunne stå op imod hinanden. Jeg kan se, at ministeren nikker, så jeg glæder mig til, at vi under udvalgsbehandlingen får det uddybet nærmere, så vi kan få stillet nogle ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.48

Mødet genoptaget kl. 13.00

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om børnepasningsgaranti og afvikling af ventelisterne til daginstitutioner og dagpleje.

Af Hanne Thanning Jacobsen (SF) m.fl.
(Fremsat 7/10 93).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Socialministeren (Karen Jespersen):**

Det kan vist ikke komme bag på nogen, når jeg erklærer mig i allerhøjeste grad i overensstemmelse med hensigten i det beslutningsforslag, vi nu skal behandle, nemlig at vi skal sigte imod, at der er en plads i en daginstitution til børn af forældre, der ønsker at få deres børn passet. Men vi ved jo også godt, at det er en stor opgave, vi står over for.

Man kan altid diskutere frem og tilbage, hvor lange ventelisterne er lige nu til vuggestuer, børnehaver og andre pasningstilbud, og det er mit skøn, at der er godt 21.000 børn på ventelister i øjeblikket. Det er under alle omstændigheder ikke acceptabelt, at så mange børn ikke kan blive passet, fordi det skaber nogle meget usikre forhold for de forældre, der står og mangler et pasningstilbud, ligesom det skaber meget uensartede forhold kommunerne imellem, hvor der jo nogle steder er en pasningsgaranti – man kan få passet sit barn, når man har brug for det – mens man andre steder skal vente endog meget længe: halvandet år og mere.

Derfor har regeringen også sagt, at vi har et mål på dette område. Vi ønsker en pasningsgaranti, der betyder, at alle børn i alderen fra 1 til 5 år ved udgangen af 1995 kan få en plads i en daginstitution.

Men når det drejer sig om, hvordan vi kommer videre med at få indført sådan en pasningsgaranti, er der jo ikke helt overensstemmelse, idet regeringen mener, at den rigtige vej er at gå over forhandlinger med kommunerne, mens der jo er lagt op til i beslutningsforslaget, at man skal pålægge kommunerne en pasningsgaranti gennem lovgivning.

Jeg er fuldt tryk ved, at vi kan nå frem til en pasningsgaranti gennem forhandlingerne, også når man ser på den utrolig store alvor, kommunerne går til denne opgave med. Vi har jo vidst fra prognoserne for 1993, at der var bud-